

María Carro Pitarch*

L'article vuit de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea sobre la protecció de dades de caràcter personal

En aquesta publicació, els parlaré de l'article vuit de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea sobre la protecció de dades de caràcter personal.

L'article vuit de la Carta consagra que:

1. Tota persona té dret a la protecció de les dades de caràcter personal que la concernisquen.
2. Aquestes dades es tractaran de manera lleial, per a fins concrets i sobre la base del consentiment de la persona afectada o en virtut d'un altre fonament legítim previst per la llei.
3. Tota persona té dret a accedir a les dades recollides que la concernisquen i a obtenir-ne la rectificació.

Finalment, assenyala que: El respecte d'aquestes normes estarà subjecte al control d'una autoritat independent.

Aquesta obra està protegida amb una [Llicència Creative Commons Reconeixement – No Comercial – Sense obra derivada](#)

Amb el suport del Programa Erasmus+ de la Unió Europea

---

* Investigadora contractada predoctoral (ACIF 2021) de Dret Internacional Públic. Universitat de València (Espanya).

El contingut d'aquest dret es complementa i desenvolupa en el Reglament General de Protecció de Dades de la Unió Europea (d'ara en avant, "el Reglament"); i, a Espanya, mitjançant la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

En primer lloc, l'apartat primer de l'article vuitè de la Carta assenyala que "tota persona té dret a aquesta protecció". Segons la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, la titularitat d'aquest dret pertany a totes les persones físiques, i a les jurídiques només en la mesura en què en la raó social de la persona jurídica s'identifique amb una o diverses persones físiques.

El bé jurídic protegit són les dades de caràcter personal, que poden definir-se com tota informació sobre una persona física identificada o identificable.

Una persona és identificable quan la seua identitat pot ser determinada, directament o indirectament, en particular mitjançant un identificador, com per exemple un nom, un número d'identificació, dades de localització, un identificador en línia o un o diversos elements propis de la identitat física, fisiològica, genètica, psíquica, econòmica, cultural o social d'aquesta persona.

Per exemple, podem pensar en les nostres dades fiscals, dades relatives a la salut, etc.

Quan parlem del tractament de les dades ens referim a “qualsevol operació o conjunt d’operacions realitzades sobre dades personals o conjunts de dades personals, ja siga per procediments automatitzats o no”, com la recollida, la conservació, la utilització o la destrucció, entre altres.

Aquest tractament ha de regir-se, necessàriament, per una sèrie de principis consagrats en el Reglament. En primer lloc, el tractament ha de ser lícit. Així, per a tractar dades és necessari que concórrega qualsevol de les opcions següents: comptar amb el consentiment de l’interessat, l’existència d’una necessitat d’executar un contracte, tractar-se d’una obligació legal, quan siga per a protegir els interessos vitals de l’interessat o una altra persona física, o per a complir una missió pel bé de l’interès públic, entre altres. El tractament ha de ser lleial, de manera que s’informe l’interessat sobre els efectes que puga tenir el tractament; i de manera transparent.

En segon lloc, el tractament ha d’estar limitat a una finalitat definida amb anterioritat.

En tercer lloc, el tractament ha de limitar-se al necessari per a complir una finalitat legítima.

En quart lloc, el responsable del tractament ha d'aplicar el principi d'exactitud de les dades en totes les operacions de tractament.

En cinquè lloc, el principi de limitació del termini de conservació obliga a suprimir o anonimitzar les dades personals des del moment en què no siguen necessàries per als fins o objectius per als quals van ser recaptades.

En sisè lloc, és imprescindible mantenir les mesures de seguretat i confidencialitat idònies per a evitar que l'interessat patisca perjudicis.

En relació amb els drets de les persones, l'article vuit de la Carta ja ens assenyala el dret d'accés i de rectificació de les dades, drets que són ampliat en el capítol tercer del Reglament.

Així, les persones tenen dret a ser informades sobre el tractament que es farà de les seues dades. Gaudeixen també de dret a accedir-hi i rectificar-les quan aquestes siguen inexactes.

Les persones poden sol·licitar també la supressió de les seues dades mitjançant el conegut popularment com a "dret a l'oblit".

Així mateix, les persones poden limitar el tractament que es dona a les seues dades; i poden sol·licitar-ne la portabilitat.

Finalment, els individus tenen, d'una banda, el dret a oposar-se al tractament de les seues

dades per motius relacionats amb la seua situació particular; i, d'una altra, a no ser objecte de decisions individualitzades automatitzades, la qual cosa inclou l'elaboració de perfils.

L'últim apartat de l'article vuit de la Carta ens assenyala que, abans de res, el respecte d'aquestes normes estarà subjecte al control d'una autoritat independent.

Justament aquest últim component, la independència, és clau en la legislació europea sobre protecció de dades. Per a això, el dret nacional ha d'establir autoritats de control independents com ara l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, per exemple.

Les autoritats han de comptar amb poders d'investigació, correctius i consultius adequats per a poder exercir les seues competències i funcions, entre les quals es pot destacar la vigilància i protecció de les dades a escala nacional, l'assessoria als interessats i als responsables del tractament de dades, i la supervisió dels encarregats d'aquest tractament. A més, aquestes autoritats poden amonestar i/o multar els responsables del tractament, poden ordenar que es rectifiquen o suprimisquen dades i també sotmetre els assumptes als òrgans jurisdiccionals.

En el marc de la Unió Europea, el Reglament estableix un marc general de cooperació entre autoritats de control.

També existeix un Comitè Europeu de Protecció de Dades, que és un organisme independent que garanteix l'aplicació coherent de les normes de protecció de dades en tota la Unió Europea.